

Ön yargıları kıran çok özel bir kitap

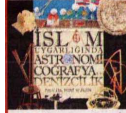
Müslümanlar dünyayı okutun boynuzunda taşıyor, diye öğretilir. Halbuki, Müslümanlar 10. yüzyılda göğün ve yerin eğiminin sabit mi değişken mi olduğunu hesaplamak için bir rasathane kurmuştu.

Bu söder, **Prof. Dr. Fuat Sezgin**'e ait. Kendisi, Frankfurt Üniversitesi'ne bağlı Arap-İslam Bilimleri Tarihi Enstitüsü'nün kurucusu ve aynı zamanda da direktördü... Buradaki **İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi**'ni de açan Sezgin, bu müzede 500 objeyle **Gülhane Parkı**'nda da aynı isimde bir müze kurmuştu. Ancak ne yazık ki, kendisinin de bir konuşmasında değindiği gibi, **bu müzeyi pek bildiğimiz, gezip gördüğümüz söyleyemeyiz.**

Oysa bize, **bu toprakların Batı'dan nasıl göründüğünü değil, nasıl olduğunu anlatan bir müze bu...** Hani, büyümek için **"Batı daha tuvaleti bilmezken biz biliyorduk"** deriz ya, işte bu müze işin basit bir tuvalet ve hijyen bilgisinin ötesinde olduğunu, bilimsel bir zekânın, **merak duygusunun bu topraklarda bir zamanlar işlediğini gösteriyor.**

Prof. Dr. Sezgin'in bu müzede bizlere anlattıklarını artık bir kitapta da görmek mümkün: **"İslam Uygarlığında Astronomi Coğrafya ve Denizcilik."**

Orijinali Almanca olan beş ciltlik **"Wissenschaft und Technik im Islam"**'in tercümesinden derlenen bu kitapta, İslam uygarlığındaki astronomi, coğrafya ve denizcilik çalışmalarına, **buluşlara, keşiflere yer veriliyor. Planetaryumlar, gökküreler, rasathaneler ve astronomi aletlerinin ele alındığı kitabın ilk bölümünü Avrupalı haritaların Arap köke-**

İslam Uygarlığında
Astronomi Coğrafya
ve Denizcilik
Prof. Dr. Fuat Sezgin
Boyut Yayınevi
337 TL

ni, yerküreleri ve dünya haritalarının yer aldığı ikinci bölüm takip ediyor. **Kitabın son bölümünde ise denizcilik aletleri, gemi modelleri ve pusulalara yer alıyor.** Yani neresinden bakarsanız heyecan verici bir okuma... Hele tüm keşiflerin **Batı'dan hareket ettiğini ya da tarihin bize böyle anlattığını hatırladığımızda...**

İşte o zaman bu kitap bizi bir önyargının ne kadar büyük olabileceğine ilişkin de bir keşifte bulunmaya çağırabilir.

Bu arada, **Boyut Yayınevi**'ne de teşekkür etmek isterim. **Böylesi değerli bir çalışmanın gerçekten hakkını vermiş...** Kitabın sayfa düzeni, kağıt kalitesi, cildi, resimlerin ve fotoğrafların basısında kullanılan kabartma tekniği ile çok önemli bir çalışma gerçekleştirilmiş. **Kitabın baskı sayısını sınırlı tutarak sadece içindeki bilgilerin değil, kitabın kendisinin değerli olmasını sağlamışlar.** Bu önemli çalışmaya geçen yıl "Cihanîuma" için de gerçekleştirmişler ve bu topraklara ait değeri bir bilgi birikimini, entelektüel bir eserin günümüze hakıyla taşımışlardı.

Bu yaklaşımından, kitap denilen nesenin sadece okunan değil, aynı zamanda seyretilen, dokunulan, sahip olunan bir değer olduğunun bilincinde bir yayıncı yaptıkları için kendilerini kutlamak isterim. Umarım bu tür kitapların basımı için bunlar örnek olur... Özellikle de **cildi parça dökülen, son derece kötü renklerle basılan sanat kitapları için...**

Türk Kadınları'nın tarihi

Bir keşif kitabı da Oğlak Yayınları'ndan... **"Türkiye'nin Kadınları ve Folklorik Özellikleri"** adını taşıyan kitap Batılı bir yazarı ait... Ancak bu kitabın, Batının Doğuya olan **"üsten bakan"** yaklaşımından ayrıran bir özelliği var. O da yazarının bir kadın olması! Yunan folkloru, Balkan ev hayatı üzerine kitapları bulunan **Lucy Mary Jane Gamett, (1849-1934)**

Türkiye'nin Kadınları
ve Folklorik
Özellikleri
Lucy Mary Jane
Gamett/
Oğlak Yayınları
45 TL

pek çok Batılı erkek meslektaşının aksine ele aldığı insanları ve kültürü hor görmek şöyle dursun, sempatiyle yaklaşmış. Gamett, Rum, Bulgar, Ermeni, Frenk, Yahudi, Dönme, Kürt, Çerkes, Arnavut, Yörük, Tatar, Roman ve tabii Türk kadınlarını dinlerine göre üç ayrı bölümde incelemiş kitapta, **Örf ve âdetleri, toplumsal yapıları, dinsel ve batıl inançları, edebiyatları ayrıntılı bir biçimde ele alırken böylece okura zengin bir etnografik bilgi sunmuş.**